

[Holger Eriksen.]

lokalet og kørte tilbage til Stenalt, hvor sigtede fik udbetalt 10 Kr. af den anden Søren Jensen, idet denne oplyste, at Pengene kom fra Blach. — Sigtede siger, at en af Pigerne i Køkkenet saa, at han fik Pengene. —

Sigtede siger paa Anledning, at han baade kan læse og skrive, og der havde derfor ikke været nogen Grund til, at nogen fulgte med ham ind i Stemmerummet, men han siger som før nævnt, at han ikke tænkte over, at der var noget usædvanligt i, at nogen fulgte med ham, idet han som nævnt aldrig før har stemt. — Han siger, at hvis der ikke var blevet sendt Bud efter ham, og navnlig hvis han ikke var blevet lovet de 10 Kr., var han ikke taget hen for at stemme. — Han siger, at han aldrig har tænkt det mindste over, hvilket Parti han skulde stemme paa, og naar han i dette Tilfælde stemte paa Venstre, saa skyldtes det, at han fik Tilsagn om de 10 Kr. for at gøre dette. —

Jeg maa tilføje, at naturligvis er ogsaa Godsejeren og Godsejerens Søn blevet afhørt. Deres Forklaringer er i og for sig en Indrømmelse: den ene har faaet 5 Kr., den anden 10 Kr., men paa den anden Side gør de gældende, at det fik de naturligvis ikke for at afgive Stemme paa Venstre, nej, det fik de, fordi de skulde have Ulejligheden med at gaa hen til Stemmeafgivningsstedet.

Endvidere er der en Forklaring fra Valgbestyrelsen, som for det første gør gældende, at man ikke uden videre har udleveret Valglisten til Godsejeren, men han har siddet og snakket med dem, og derunder har han set Lejlighed til at tilegne sig Valglisten og konstatere, hvem af Gaardens Besætning, om jeg saa maa sige, der havde afgivet Stemme, og hvem der ikke havde.

Endelig gør Valgbestyrelsen gældende, at de troede — eller i hvert Fald troede Formanden det, for der er enkelte Medlemmer af Valgbestyrelsen, der har protesteret —, Formanden troede, at der var kommet en Ændring til Valgloven, saaledes at alle og enhver havde Lov til at følge med ind i det hemmelige Rum. Det hænger naturligvis sammen med den Ændring, der er sket vedrørende blindes Afstemning; det er det, der er Aarsag til, at Forvekslingen er opstaaet.

Udvalget henstiller til Indenrigsministeriet, at der rejses kriminel Sag mod Godsejeren og mod hans Søn og endvidere mod Valgbestyrelsen. Jeg maa dog tilføje her, at det i Udvalget er gjort gældende, at for Valgbestyrelsens Vedkommende er der maa-

ske nogen Mulighed for, at man kan bringe Taabeparagraffen i Anvendelse.

Dermed har jeg behandlet samtlige Klager og skal derefter ophøre med at tale som Ordfører for Udvalget i dets Helhed. Der foreligger nemlig et andet Problem, som i høj Grad har taget Udvalgets Tid, og det er Spørgsmaalet om, hvorledes man skal stille sig over for de 3 Mandater, der i Henhold til den foreløbige Opgørelse skal tilfalde Hovedstadens Venstre. Dør har Udvalget delt sig i 3 Mindretal, et Mindretal paa 10, som er af den Opfattelse, at man ikke bør godkende disse Mandater, men henvise Sagen til en ny Beregning i Indenrigsministeriet, et andet Mindretal paa 10, som mener, at disse 3 Mandater bør godkendes, og endelig et Mindretal paa 1, som ikke vil tage Standpunkt og derfor heller ikke vil stemme her i Salen. Fra nærværende Tidspunkt taler jeg kun som Ordfører for det ene Mindretal, nemlig det Mindretal, som mener, at man ikke skal godkende de paagældende 3 Mandater.

Da man i 1920 gennemførte den Valglov, hvis Principper er gældende den Dag i Dag, var der to Ting, man navnlig havde for Øje, nemlig først og fremmest, at hvert Parti fik det Antal Mandater, som det havde Stemmer til, og dernæst at man sørgede for at sikre, at de tyndt befolkede Egne fik forholdsvis flere Mandater end de tæt befolkede. Men man var enig om — i hvert Fald var det store Flertal enig om —, at det sidste Hensyn absolut ikke maatte skubbe det første til Side. Netop derfor blev Loven opbygget saa kunstfærdigt — nogle vil maaske sige saa indviklet — som Tilfældet er. Det har vist sig, at Loven indebar en stigende Tendens til at favorisere Venstrepartiet, som f. Eks. efter Valget i 1945 fik 3 Mandater for meget. Samtidig viste det sig, at Loven hindrede Venstre i, trods stigende Vælgertal i Hovedstaden, at opnaa det Antal Mandater i dette Omraade, som Partiet havde Stemmer til, idet Venstre i Forvejen havde faaet saa mange Kredsmandater, at der ikke kunde blive Tale om at tildele Partiet Tillægsmandater, og Stemmer til Kredsmandater havde man ikke i Hovedstaden.

Dette medførte igen, at man i Venstrekredse begyndte at omgaa med Tanken om at finde en Vej til at omgaa Valglovens Bestemmelser, saaledes at Venstre kunde opnaa Tillægsmandater i Hovedstaden uden Hensyn til, at det i Forvejen havde for mange Mandater. Overvejelserne førte til, at man til en Begyndelse kom ind paa den Tanke at lade en af de Venstre-Folketingsmænd,